

کونژکتیویت

ملتحمه، غشاء نازک و شفافى است که روی سفیدی چشم (صلبيه) و سطح داخلی پلكها را پوشانده است. التهاب این غشاء کونژکتیویت نامیده می‌شود که ممکن است به دلایل عفونی یا غیرعفونی رخ دهد.

علائم و نشانه‌های بیماری:

- احساس جسم خارجی در چشم شبیه به شن
- سوزش و خارش چشم
- پرخونی و قرمزی ملتحمه چشم
- اشک ریزش
- حساسیت به نور (در صورت درگیری قرنیه)
- ترشح چشم بخصوص در صبح‌ها هنگام بیدارشدن از خواب که بازکردن چشم را مشکل می‌کند.

تشخیص:

تشخیص کونژکتیویت اصولاً توسط پزشك انجام می‌گیرد و گاهی برای تشخیص نوع التهاب ممکن است از ترشحات چشم نمونه برداشته شود و به آزمایشگاه فرستاده شود.

انواع التهاب ملتحمه (کونژکتیویت):

- بر اساس علت ایجاد کننده به باکتریال، ویروسی، آلرژیک، انگلي و قارچی، مکانیکی، شیمیایی و یا همراه با سایر بیماری‌ها تقسیم می‌شود.
- در کونژکتیویت آلرژیک (حساسیتی) معمولاً هر دو چشم درگیر می‌شود. خارش و قرمزی همراه با اشک‌ریزش و تورم پلكها به وجود می‌آید و بیمار ممکن است بدلیل حساسیت، آبریزش بینی هم داشته باشد.

- در کونژکتیویت ویروسی معمولاً درگیری با يك چشم شروع می‌شود و ممکن است در ادامه، چشم دیگر نیز درگیر شود. علائم دیگر مانند اشک‌ریزش شدید، ترشح آبکی و قرمزی چشم و حتی در بعضی موارد تورم پلكها نیز دیده می‌شود.

- کونژکتیویت باکتریال (میکروبی) هر دو چشم را درگیر می‌کند و باعث ترشحات غلیظ می‌شود که ممکن است بخصوص هنگام بیدار شدن از خواب سبب چسبیدن پلكها به هم گردد.

علائم دیگر آن عبارتند از: تورم ملتحمه و پلكها، قرمزی، سوزش، درد و اشک ریزش این نوع کونژکتیویت معمولاً يك چشم را درگیر می‌کند ولي به سادگی چشم دیگر را مبتلا می‌سازد.

پیشگیری و درمان:

به خاطر اینکه نوع ویروسی و باکتریایی قابل سرایت می‌باشد و به راحتی منتقل می‌شوند، پیشگیری نقش بسیار مهمی در جلوگیری از انتقال آلودگی به چشم دیگر بیمار و نیز سایر افراد دارد. برای پیشگیری مؤثر، توجه به نکات زیر لازم است:

۱- شستشوی مرتب دستها و خودداری از مالیدن چشم، آلودگی در بسیاری از موارد بر اثر خاراندن چشم درگیر و انتقال از طریق دست آلوده اتفاق می‌افتد.

۲- استفاده نکردن از حوله و بالش مشترک

کونژنکتیویت (التهاب ملتحمه)

واحد آموزش سلامت همگانی مرکز چشم پزشکی علوی

تبریز

تدوین: ۱۳۹۳

آخرین بازنگری: اسفند ۱۴۰۳

نکته مهم:

اگر چشم شما بسیار چسبناک است با آب جوشیده سرد شده آن را شسته سپس با یک حوله پاک آن را خشک و تمیز کنید و به هیچ وجه از پوشش یا بانداژ بر روی چشم استفاده نکنید. چون سبب می‌شود که عفونت در چشم شما مانده و وضعیت را بدتر کند.

آدرس: تبریز، میدان پنجم مرداد (بلوار منجم سابق)

مرکز چشم پزشکی علوی

کدپستی: ۵۱۴۶۶۱۴۵۹۹ تلفن: ۳۲۶۶۳۹۳۳ (۰۴۱)

<http://alavihospital.tbzmed.ac.ir>

منبع:

اصول چشم پزشکی کاربردی، هاشمی مسیح، همقلب نسرین (۱۳۸۶)

بیماریها و اورژانس های چشم نصیری نادر (۱۳۹۴) نشر خسروی

چشم پزشکی عمومی، جوادی م فیضی س (۱۳۹۶) نشر فردا

تهیه و گردآوری: مشیرآبادی - حسن پور

کارشناس ارشد آموزش پرستاری /

سوپروایزر آموزش - سوپروایزر آموزش سلامت همگانی

۳- عدم استفاده از لوازم آرایشی مشترک نظیر خط چشم، سایه چشم و غیره

۴- استفاده نکردن از قطره‌های چشمی مشترک

۵- شنا نکردن در هنگام ابتلا به عفونت (بعضی از باکتری‌ها می‌توانند از طریق آب منتقل شوند).

۶- ضدعفونی کردن میز و پیشخوان محل کار یا آشپزخانه منزل

۷- خودداری از دست‌دادن با دیگران

۸- عدم استفاده مجدد از دستمال جهت پاک کردن چشم، بهتر است از دستمال کاغذی و به‌صورت یک‌بار مصرف استفاده شود.

۹- جهت پیشگیری از انتقال به سایرین توصیه می‌شود که فرد بیمار، تا مدت چند روز در محل‌های شلوغ مثل مدرسه یا مهدکودک حاضر نشود.

۱۰- در نوع آلرژیک، کمپرس سرد و استفاده از اشک مصنوعی کمک‌کننده است.

۱۱- نوع ویروسی درمان خاصی ندارد و علائم بیماری را می‌توان با کمپرس سرد و اشک مصنوعی کم کرد و در موارد شدید نیز با توجه به نظر پزشک از کورتون استفاده می‌شود.

۱۲- در درمان نوع باکتریال از قطره‌ها و پمادهای آنتی‌بیوتیک استفاده می‌شود.